

Raport z konsultacji społecznych dotyczących przygotowania projektu w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast finansowanego z Drugiej Edycji Szwajcarskiej Pomocy Finansowej

I. WPROWADZENIE

Na podstawie Zarządzenia Nr 514 Prezydenta Miasta Starachowice z dnia 10.10.2024 r. w dniach od 25 października do 13 listopada 2024 r. zostały przeprowadzone konsultacje społeczne dotyczące przygotowania projektu w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast finansowanego z Drugiej Edycji Szwajcarskiej Pomocy Finansowej. Konsultacje odbyły się w następujących terminach:

1. w dniu 25.10.2024 r. o godz. 16:00 z cudzoziemcami w Szkole Podstawowej nr 9 w Starachowicach,
2. w dniu 28.10.2024 r. o godz. 16:00 z mieszkańcami w Centrum Kreatywności Pałacyk w Starachowicach,
3. w dniu 29.10.2024 r. o godz. 16:00 z przedsiębiorcami w Centrum Przedsiębiorczości na ul. Zgodnej 2
4. w dniach 12-13.11.2024 r. o godz. 16:00 z młodzieżą metodą design thinking w Centrum Kreatywności Pałacyk w Starachowicach.

Celem konsultacji społecznych było uzyskanie opinii, propozycji i uwag w sprawie przygotowania projektu w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast finansowanego z Drugiej Edycji Szwajcarskiej Pomocy Finansowej.

Konsultacje społeczne odbyły się w formie otwartych spotkań stacjonarnych ww. terminach. Formuła spotkań oparta była na prezentacji zamierzeń projektowych i proponowanych obszarów tematycznych, a następnie otwartej dyskusji w grupami docelowymi. W tamach spotkania z cudzoziemcami zapewniona była możliwość prowadzenia dyskusji w języku polskim, angielskim oraz ukraińskim.

II. SPOTKANIE KONSULTACYJNE Z CUDZOZIEMCAMI

25.10.2024 r. o godz. 16.00 odbyły się konsultacje z cudzoziemcami w Szkole Podstawowej nr 9 w Starachowicach

Tematem konsultacji było omówienie potrzeb cudzoziemców mieszkających w Starachowicach. Zostały przedstawione działania skierowane do cudzoziemców, które obecnie są prowadzone na terenie Starachowic oraz zaprezentowane zostały planowane działania skierowane do cudzoziemców zgodnie z przyjętym w Strategii Rozwoju Starachowic na lata 2018-2027 celem nakierowanym na integrację cudzoziemców (pkt. 3i integracja cudzoziemców w ramach celu strategicznego nr 3 stymulowanie rozwoju Starachowic w oparciu o potencjał gospodarczy). W ramach zaproponowanych działań sprzyjających integracji cudzoziemców w Starachowicach, na podstawie analiz rozwiązań stosowanych w innych państwach, w tym w Szwajcarii, została zaprezentowana inicjatywa związana z utworzeniem Centrum Edukacji Międzykulturowej w Szkole Podstawowej nr 9 w Starachowicach. Projekt zakłada adaptację przestrzeni szkoły oraz realizację kompleksowych działań integracyjnych, skierowanych do cudzoziemców mieszkających w mieście, w tym uchodźców z Ukrainy. Centrum ma służyć wsparciu edukacyjnemu, społecznemu i kulturowemu zarówno uczniom z zagranicy (z Ukrainy, Białorusi, Gruzji, Kolumbii i Wenezueli) ich rodzinom oraz cudzoziemcom, którzy przebywają czasowo w Starachowicach. Planowane działania obejmują warsztaty międzykulturowe, integracyjne wydarzenia artystyczne, zajęcia językowe, a także wsparcie pedagogiczne, psychologiczne i prawne. Projekt ma na celu budowanie inkluzywnego społeczeństwa i zwiększenie integracji cudzoziemców w społeczności lokalnej.

W trakcie konsultacji zebrano szereg pomysłów i propozycji dotyczących funkcji i działań realizowanych w Centrum.

Poniżej zestawienie najważniejszych sugestii:

1. Kursy językowe:

- Język polski dla dzieci i dorosłych – z naciskiem na praktyczne aspekty codziennej komunikacji.
- Język angielski – jako wsparcie edukacyjne i zawodowe.

2. Warsztaty i szkolenia:

- Z zakresu szycia i podstaw rękodzieła, co może wspierać aktywność zawodową.
- Obsługa komputerów i podstawowe umiejętności cyfrowe.
- Warsztaty rozwojowe, np. rozwijanie zainteresowań (muzyka, sztuka, sport).

3. Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne:

- Utworzenie przestrzeni i poradnictwa psychologa i pedagoga, dostępnych zarówno dla dzieci, jak i dorosłych.
- Organizacja warsztatów dotyczących zdrowia psychicznego i radzenia sobie z traumą.

4. Pomoc w przystosowaniu do życia w Polsce:

- Warsztaty z wypełniania dokumentów urzędowych, takich jak wnioski o świadczenia, legalizacja pobytu, rejestracja w urzędach.
  - Praktyczne zajęcia na temat polskiej kultury, zwyczajów i życia codziennego.
- 5. Poradnictwo prawne i tłumaczenia:**
- Dyżury ekspertów prawnych.
  - Obecność tłumacza przysięgłego na miejscu, szczególnie dla osób potrzebujących pomocy w komunikacji z instytucjami publicznymi.
- 6. Kursy specjalistyczne:**
- Programy rozwijające kwalifikacje zawodowe, np. kursy branżowe (budowlane, gastronomiczne, opiekuńcze).
  - Pomoc w uzyskaniu certyfikatów zawodowych.
- 7. Przestrzeń rozwoju osobistego i zainteresowań:**
- Strefa relaksu i spotkań integracyjnych.
  - Organizacja kółek zainteresowań dla dzieci i dorosłych.
- np. rozwijanie zainteresowań (muzyka, sztuka)

III. SPOTKANIE KONSULTACYJNE Z MIESZKANAMI I MIESZKAŃCAMI STARACHOWIC

28.10.2024 r. odbyły się konsultacje z mieszkańcami Starachowic w Centrum Kreatywności Pałacyk

Na początku konsultacji przedstawiono podstawowe założenia nowego projektu mającego na celu podniesienie jakości życia mieszkańców Starachowic poprzez zniwelowanie różnic społeczno-gospodarczych w obrębie kraju. Program zakłada doradztwo i finansowanie projektów ukierunkowanych na zrównoważony rozwój miast. Ponadto nastąpi wzmocnienie procesu zarządzania strategicznego miasta poprzez usługi doradcze, szkolenia pracowników administracji publicznej oraz wymianę dobrych praktyk z miastami szwajcarskimi.

Podczas konsultacji mieszkańcy wskazali, że projekt powinien zawierać także:

- Elementy związane ze zdrowiem, takie jak wsparcie finansowania procedury in vitro.
- Zaproponowano rozwinięcie idei pomocy sąsiedzkiej jako elementu wspierającego integrację i budowanie więzi między mieszkańcami.
- Wskazano na potrzebę uwzględnienia w projekcie elementów polityki zdrowotnej i społecznej, co mogłoby wzmocnić zaangażowanie mieszkańców i poszerzyć zakres działań.

Podczas konsultacji omówiono również współpracę z jednym z miast w Szwajcarii w ramach wymiany dobrych praktyk. Dzięki temu partnerstwu Starachowice mogą czerpać inspiracje z doświadczeń w obszarze integracji cudzoziemców i wspierania społeczności lokalnych. Współpraca ta jest kluczowym elementem projektu, który wzbogaca go o międzynarodowe perspektywy i nowoczesne rozwiązania.

Zwrócono uwagę na znaczenie edukacji jako narzędzia wspierającego integrację. Szczególnie podkreślono potrzebę promocji szkół branżowych, które oferują młodzieży możliwość zdobycia praktycznych umiejętności i przygotowania do pracy w lokalnych przedsiębiorstwach. Kształcenie zawodowe zostało przedstawione jako ważny element, który może przyczynić się

do rozwoju lokalnego rynku pracy oraz zwiększenia atrakcyjności Starachowic jako miejsca do życia i pracy.

Konsultacje wykazały, że mieszkańcy Starachowic są otwarci na współpracę i zainteresowani wspieraniem działań integracyjnych. Projekt, dzięki swojej komplementarności oraz wsparciu międzynarodowych partnerów, ma szansę stać się przykładem skutecznej integracji i promocji lokalnych inicjatyw. Uwagi mieszkańców zostaną szczegółowo przeanalizowane, a realizacja projektu będzie ukierunkowana na osiągnięcie jak największych korzyści społecznych.

IV. SPOTKANIE KONSULTACYJNE Z PRZEDSIĘBIORCAMI

29.10.2024 r. odbyły się konsultacje z przedsiębiorcami w Centrum Przedsiębiorczości

W trakcie konsultacji zostały przedstawione działania skierowane do przedsiębiorców, w ramach projektu dotyczące: Modernizacji Centrum Przedsiębiorczości przy ul. Zgodnej 2 w Starachowicach oraz mini granty na projekty związane z zieloną transformacją.

Przedsiębiorcy zaproponowali:

- Zwiększenie powierzchni hal produkcyjnych kosztem przestrzeni biurowej, co lepiej odpowiada na realne potrzeby lokalnych firm znajdujących się w Centrum Przedsiębiorczości. Stworzenie elastycznych przestrzeni, które można dostosować do różnych rodzajów działalności.
- Rozszerzenie zakresu mini grantów, aby obejmowały projekty inne niż zielona transformacja, takie jak rozwój nowych technologii, cyfryzacja oraz innowacje społeczne.
- Utworzenie programów wsparcia dla młodych przedsiębiorców, w tym dedykowanych startupów, które mogą być kluczowym elementem przyciągania młodych talentów do miasta.
- Połączenie wsparcia finansowego z programami umożliwiającymi wyposażenie przedsiębiorców w niezbędne narzędzia i technologie.
- Utworzenie klas umożliwiających kształcenie w różnych zawodach, na wzór klasy MAN, dostosowanych do potrzeb przedsiębiorców w regionie. Organizacja działań uświadamiających rodziców o możliwościach finansowych i zawodowych uczniów szkół branżowych. Podkreślenie, że młodzież może czerpać korzyści finansowe już w trakcie nauki.
- Wprowadzenie programu umożliwiającego przedsiębiorcom przyjmowanie młodzieży na praktyki i staże, podczas których uczniowie mogliby obserwować codzienną pracę w danym zawodzie.
- Włączenie CECH-u w proces rekrutacji młodzieży do klas zawodowych oraz promocję edukacji branżowej.
- Utworzenie ciała doradczego złożonego z lokalnych przedsiębiorców, które mogłoby współpracować z władzami w kwestiach strategicznych dotyczących rozwoju gospodarczego.
- Propozycja uruchomienia programów wspierających młodych mieszkańców w zakładaniu i rozwijaniu działalności gospodarczej.

- Wprowadzenie mechanizmów umożliwiających finansowanie praktyk zawodowych uczniów przez projekt. Zachęci to młodzież do podejmowania nauki w szkołach branżowych, a przedsiębiorców do ich przyjmowania.
- Rozbudowanie współpracy między przedsiębiorcami a szkołami w zakresie opracowywania programów nauczania oraz organizacji praktyk i staży, dostosowanych do aktualnych potrzeb gospodarczych regionu.

Przedstawione konsultacje wskazały na liczne możliwości współpracy między władzami miasta, przedsiębiorcami i sektorem edukacyjnym. Uwzględnienie postulatów przedsiębiorców, takich jak rozszerzenie grantów, większe zaangażowanie w proces projektowania przestrzeni czy wzmocnienie edukacji branżowej, może znacząco przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności lokalnej gospodarki, przyciągnięcia inwestorów oraz poprawy jakości życia mieszkańców Starachowic. Wspólne działania oparte na zrównoważonym rozwoju i innowacjach stworzą solidne fundamenty dla długofalowego rozwoju miasta.

V. SPOTKANIA KONSULTACYJNE Z MŁODZIEŻĄ

W dniach 12-13.11.2024 r. odbyły się konsultacje społeczne z młodzieżą w Centrum Kreatywności Pałacyk

Spotkanie z młodzieżą mieszkającą w Starachowicach zostało podzielone na dwa dni. W pierwszym dniu tj. 12 listopada 2024 r. zostało zorganizowane spotkanie z przedstawicielami samorządów uczniowskich ze Starachowickich szkół. Następnego dnia, tj. 13 listopada 2024 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami Młodzieżowej Rady Miasta. Spotkania zostały przeprowadzone w formule warsztatowej z wykorzystaniem elementów metody Design Thinking.

Spotkania zostały podzielone na dwa tematy. Pierwszym tematem poruszonym z młodzieżą był temat edukacji, w szczególności kształcenia ponadpodstawowego w szkołach branżowych i technicznych. Drugą część spotkań dotyczyła aktywności jakie mogą być realizowane na bazie Centrum Kreatywności Pałacyk.

Młodzież wskazała jakie działania powinny być prowadzone, aby zachęć młodzież do wybierania kształcenia zawodowego i technicznego. Jako działania pożądane młodzież wskazała:

- Zwiększenie działań informacyjnych dotyczących oferty edukacyjnej szkół branżowych i technicznych
- Poprawa infrastruktury szkolnej poprzez modernizację budynków szkolnych
- Uatrakcyjnienie zajęć z doradztwa zawodowego
- Wprowadzenie kursów dotyczących rozwoju osobistego
- Dalszy rozwój pomocy psychologicznej i wsparcia pedagogicznego

Podczas konsultacji dotyczących zagospodarowania Pałacyku jako centrum społecznego i kulturalnego zebrano liczne pomysły na działania, które mogłyby zostać zrealizowane w ramach projektu „Przestrzeń Możliwości”.

Jednym z głównych obszarów rozwoju są aktywności związane z rozrywką i kreatywnym spędzaniem czasu wolnego. Zaproponowano m.in. wzbogacenie oferty technologicznej. Uczestnicy konsultacji zasugerowali także różnorodne warsztaty artystyczne, takie jak malowanie na płótnie czy tworzenie świec sojowych, które pozwoliłyby rozwijać zdolności manualne i kreatywność. W ramach propozycji pojawiła się także idea udostępnienia instrumentów muzycznych jako narzędzi do nauki i rozwijania pasji muzycznych.

Znaczną uwagę poświęcono aktywnościom fizycznym, które mogą przyczynić się do promocji zdrowego stylu życia. Wśród pomysłów znalazły się innowacyjne formy relaksu, a także warsztaty medytacyjne i mindfulness. Dodatkowo zaproponowano organizację zajęć samoobrony dla kobiet, które nie tylko wzmocniłyby kondycję fizyczną, ale także poczucie bezpieczeństwa uczestniczek.

Edukacja i rozwój osobisty to kolejny kluczowy obszar, na który zwrócono uwagę. Propozycje obejmują warsztaty sensoryczne i sensoplastyczne dla dzieci i młodzieży, cykl spotkań dotyczących typów osobowości, a także zajęcia z zakresu wychowania społecznego i obywatelskiego, takie jak edukacja o budżetach ekologicznych. W ramach rozwijania kompetencji społecznych i zawodowych zasugerowano projekt mentoringowy oraz cykl spotkań z ekspertami, podczas których uczestnicy mogliby poznać różne zawody i ścieżki kariery.

Równie istotny aspekt stanowił temat wsparcia psychologicznego i tworzenia przestrzeni sprzyjających relaksowi. Proponowano utworzenie punktu pomocy psychologicznej, budki wyciszającej oraz wydzielenie przestrzeni, w której każdy czułby się komfortowo. Te inicjatywy mają na celu zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i wsparcia emocjonalnego w odpowiedzi na rosnące potrzeby społeczne.

Kultura i sztuka również odgrywają ważną rolę w proponowanych działaniach. Zaproponowano organizację wieczorów filmowych w Pałacyku oraz kina plenerowego na jego terenie, co stworzyłoby możliwość wspólnego spędzania czasu w nieformalnej atmosferze. Wśród innych pomysłów pojawiły się warsztaty stand-upowe, zakończone występami uczestników, a także zajęcia z wykładowcami, które mogłyby dotyczyć różnych dziedzin sztuki i nauki.

VI. PODSUMOWANIE

W październiku i listopadzie 2024 roku odbyły się konsultacje społeczne w Starachowicach, dotyczące przygotowania projektów finansowanych z Drugiej Edycji Szwajcarskiej Pomocy Finansowej. Konsultacje objęły różne grupy interesariuszy, w tym cudzoziemców, mieszkańców, przedsiębiorców oraz młodzież, a ich wyniki podkreśliły kluczowe potrzeby i oczekiwania społeczności lokalnej. Celem konsultacji społecznych było uzyskanie opinii, propozycji i uwag w sprawie przygotowania projektu w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast finansowanego z Drugiej Edycji Szwajcarskiej Pomocy Finansowej